

Savska cesta 41, Zagreb
T: +385 1 6468 320
F: +385 1 6468 324
Klasa: 024-04/19-01/03
Ur Broj: ZCGO-01-01/1-21-66
Zagreb, 24. rujna 2021.

**REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB
GRADSKA SKUPŠTINA
Odbor za financije**

**PREDMET: Poslovno izvješće Uprave trgovačkog društva Zagrebački centar za
gospodarenje otpadom d.o.o. za razdoblje siječanj-prosinac 2020.**

- *očitovanje na zahtjev odbora za financije, dostavlja se*

Poštovani,

U cilju provođenja politika Europske unije, čija je punopravna članica i Republika Hrvatska od srpnja 2013. godine, cjelokupno nacionalno zakonodavstvo s provedbenim propisima usklađeno je sa Direktivama i Uredbama EU. Održivo gospodarenje otpadom je jedno od najzahtjevnijih područja zaštite okoliša i održivog razvoja, te zahtijeva prioritarno rješavanje u smislu usklađivanja sa standardima Europske unije. Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji definirano je da sva postojeća odlagališta komunalnog otpada u Hrvatskoj moraju ispuniti (uz određena odstupanja) zahtjeve Direktive 1999/31/EZ o odlaganju otpada, odnosno Republika Hrvatska je preuzela obvezu uspostaviti sustav gospodarenja otpadom i sanirati odlagališta.

S tim u svezi Zakon o gospodarenju otpadom (u daljnjem tekstu ZOGO) propisuje, uređuje i definira kako slijedi:

- mjere u svrhu zaštite okoliša i ljudskoga zdravlja sprječavanjem ili smanjenjem nastanka otpada, smanjenjem negativnih učinaka nastanka otpada te gospodarenja otpadom, smanjenjem ukupnih učinaka uporabe sirovina i poboljšanjem učinkovitosti uporabe sirovina te povećanjem recikliranja i ponovnog korištenja reciklata, što je nužno za prelazak na kružno gospodarstvo i osiguranje dugoročne konkurentnosti Republike Hrvatske i Europske unije.
- uređuje se sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, planske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i

građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

- propisuju se mjere, posebice uvjeti za rad odlagališta i zahtjevi za otpad koji je dopušteno odlagati kako bi se spriječili ili što više smanjili štetni učinci na okoliš, posebice onečišćenje površinskih voda, podzemnih voda, tla i zraka, uključujući i efekt staklenika, kao i sve opasnosti za zdravlje ljudi zbog odlaganja otpada tijekom cijelog životnog vijeka odlagališta, s ciljem uspostave kružnog gospodarstva te osiguranja primjene reda prvenstva gospodarenja otpadom, zbrinjavanja otpada koji nije oporabljen na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne šteti okolišu, te osiguranja postupnog smanjenja odlaganja otpada, posebice otpada koji je pogodan za obradu recikliranjem ili drugim postupkom oporabe.
- propisuju se mjere u svrhu sprječavanja i smanjenja utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš, posebno vodeni okoliš, i na zdravlje ljudi te promicanja prelaska na kružno gospodarstvo s inovativnim i održivim poslovnim modelima, proizvodima i materijalima te time ujedno doprinošenja učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta.
- propisuju se mjere u svrhu sprječavanja proizvodnje ambalažnog otpada i potiče se ponovna uporaba ambalaže, recikliranje i drugi oblici oporabe ambalažnog otpada te smanjenje količina konačnog zbrinjavanja takvoga otpada kao doprinos kružnom gospodarstvu.
- propisuju se mjere u svrhu ostvarenja ciljeva Europskog zelenog plana (»The European Green Deal«), u preobrazbi u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast nije povezan s upotrebom resursa.

Uz navedeno, Grad Zagreb kao jedinica lokalne samouprave nadležan je za osiguravanje provedbe javnog interesa, u smislu čl.8. ZOGO-a, odnosno javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta, provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš, uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti, te poduzimanje svih drugih radnji koje su propisane Planom gospodarenja otpadom RH (u daljnjem tekstu PGORH), Odlukom VHR o implementaciji PGORH i ZOGO-om.

Nastavno na provedbu zacrtanih politika državama članicama EU-a dostupna su sredstva po unificiranim pravilima i procedurama za povlačenje i korištenje istih. Imajući u vidu značajna financijska sredstva potrebna za uspostavu sustava gospodarenja otpadom, pripremu dokumentacije, provedbu projekata izgradnje sredstvima EU-a za velike infrastrukturne projekte PGORH u točki 4.2. izravno navodi „*Projekti u gospodarenju otpadom (građevine, postrojenja i sl.) koji se planiraju financirati iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014.-2020. **moraju imati izrađenu Studiju izvedivosti. Studija izvedivosti je dokument u kojem se analizira postojeći i određuje (modelira) budući***

sustav gospodarenja otpadom na određenom području uzimajući u obzir tehničku izvedivost, te financijsku, ekonomsku i ekološku održivost sustava u cjelini, kao i njegovih pojedinih sastavnica. Studija izvedivosti mora biti izrađena kao cjeloviti dokument, zajedno sa svim potrebnim podlogama i prilogima, uz istovremeno uvažavanje relevantnih dokumenata, a naročito Uredbe (EU) 1303/2013., Vodič kroz analizu troškova i koristi investicijskih projekata (Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020) i Pravilnika o prihvatljivosti izdataka (Narodne novine 149/14). Točan broj i lokacija pojedinih građevina, postrojenja kao i odabir kapaciteta, tehničko tehnoloških rješenja i ostalih parametara koji su važni za pojedini projekt ovise o rezultatima studija, elaborata i drugih odgovarajućih dokumenata koji se izrađuju u sklopu ili za potrebe tih projekata, pri čemu se mora poštivati red prvenstva gospodarenja otpadom, kao i drugi zahtjevi ovisno o uvjetima financiranja (propisi o dodjelama državnih potpora i dr.)“

S tim u svezi, izrađene unificirane Studije izvedivosti služe kao Alat za ekonomsku procjenu provedbe politika EU-a u određenom financijskom ciklusu. Kako se priprema projekta za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom 'Zagreb' sufinancira sredstvima EU-a cjelokupna dokumentacija mora biti izrađena u skladu s preuzetim obavezama i pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima.

Studija izvedivosti definira vrste i kapacitete sve potrebne infrastrukture za gospodarenje otpadom u skladu s planskim dokumentima radi postizanja zadanih ciljeva definiranih PGORH, te definira postupke obrade otpada koji se trebaju predvidjeti u CGO-u, kapacitete građevina, broj i kapacitet potrebnih pretovarnih stanica, procjenjuje investicijsku vrijednost potrebnu za uspostavu sustava i sve ostalo. Analiza troškova i koristi, između ostaloga, definira udjele sufinanciranja po izvorima (Europska unija, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, JLP(R)S) te projicira cijenu usluga gospodarenja otpadom za cijeli sustav, kao i priuštivost sustava korisnicima u periodu trajanja projekta od 30 godina.

Kako bi se odgovorno moglo pristupiti usporedbi pojedinih integralnih sustava gospodarenja otpadom nužno je imati dostupne sve relevantne informacije, službene podatke navedenih sustava s pripadajućim Studijama izvedivosti, Analizama troškova i koristi pri čemu projekti moraju moći biti usporedivi između ostalog nastavno na broj stanovnika, količinu proizvedenog komunalnog otpada, sastav otpada, potrebni kapacitet za obradu, okolišnu prihvatljivost i učinkovitost, socio-ekonomsku i financijsku mogućnost, održivost, priuštivost idr.

Tablica CGO-a RH s osnovnim podacima

Centar za gospodarenje otpadom	Izgrađen (DA/NE)	PRIHODI ¹ trgovačkih društava zaduženih za CGO (kn)	RASHODI ² trgovačkih društava zaduženih za CGO (kn)	Površina koju pokriva CGO (km ²)	Broj stanovnika	Broj PS	Ukupne količine nastalog komunalnog otpada t 2019. ³	Kapacitet obrade MKO u CGO-a t/godišnje	Cijena CGO + PS
CGO 'Kaštijun' (Istarska županija) MBO	DA	54.915.548,00 kn uključuje prihod od kompenzacije, subvencije, dotacije, refundacije i sl 16.137.904,00 kn	53.972.405,00 kn	2.813	208.055	5	132.701	90.000	~39 M€
CGO 'Mariščina' (Primorsko-goranska županija) MBO	DA	76.100.782,00 kn ne pokriva troškove zbrinjavanja GIO, komunalnih i sličnih usluga 21.510.163,00 kn	97.610.945,00 kn	3.588	296.195	6	190.079	100.000	~40 M€
CGO 'Bikarac' (Šibensko kninska županija) MBO	NE u izgradnji	22.135.325,00 kn	22.109.500,00 kn	2.984	109.375	2	58.984	60.000	~30 M€

¹ Prihodi iz dostupnih Izvješća o poslovanju pojedinih društava

² Rashodi iz dostupnih Izvješća o poslovanju pojedinih društava

³ Izvješće o komunalnom otpadu za 2019. godinu, HAPO http://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/inline-files/OTP_Izve%C5%A1%C4%87e%20o%20komunalnom%20otpadu%20za%202019_2.pdf

CGO 'Biljane donje' (Zadarska županija) MBO	NE u izgradnji	3.823.848,00 kn	3.701.044,00 kn	3.646	170.017	3	112.196	88.000	~50 M€
CGO 'Piškornica' (Koprivničko križevačka, Međimurska, Varaždinska, Krapinsko zagorska županija) MBO	NE natječaj za radove	1.587.270,00 kn	1.443.883,00 kn	4.968	532.231	2	140.000	100.000	~54 M€
CGO 'Zagreb' (Grad Zagreb i Zagrebačka županija) MBO + W2E	NE izrada dokumentacije financirane sredstvima EU	4.109.267,00 kn	4.101.266,00 kn	5.971	1.470.861	8	458.328	180.000	~260 M€
CGO 'Šagulje' (Sisačko-moslavačka, Brodsko posavska, Požeško slavonska županija) MBO	NE izrada dokumentacije financirane sredstvima EU	9.721.733,53 kn	9.721.350,53 kn	8.321	381.349	6	99.468	45.000	~66 M€
CGO 'Orlovnjak' (Osječko baranjska, Vukovarsko srijemska županija) MBO	NE izrada dokumentacije financirane sredstvima EU	9.200.500,00 kn	9.200.500,00 kn	6.609	460.215	6	139.641	60.000	~78 M€

Imajući u vidu sve navedeno od izuzetne je važnosti voditi računa o mogućnosti uspoređivanja pojedinih sustava gospodarenja otpadom nastavno na zakonske i podzakonske propise uz uvažavanje svih pravila struke.

S poštovanjem,

Direktor

Igor Zgomba dipl.oec.

ZAGREBAČKI CENTAR ZA
GOSPODARENJE OTPADOM
d. o. o.
Zagreb, Savska cesta 41